

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-518/19-B

Název	Masarykův domov mládeže a Školní jídelna Brno, příspěvková organizace
Sídlo	Cihlářská 604/21, Veverčí, 602 00 Brno
E-mail	info@masarykudm.cz
IČ	00567370
Identifikátor	600030172
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Eva Svobodová, MBA, LL.M
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	Cihlářská 604/21, Gorkého 80/35, Veverčí, Brno
Termín inspekční činnosti	26. 3. 2019 – 28. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného domovem mládeže.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Masarykův domov mládeže a Školní jídelna Brno, příspěvková organizace (dále domov) vykonává činnost školského výchovného a ubytovacího zařízení a školní jídelny. Tyto činnosti poskytuje ve dvou budovách v centru města Brna, a to na ulici Cihlářská (5 výchovných skupin) a na ulici Gorkého (6 výchovných skupin). K 31. říjnu 2018 bylo v domově ubytováno celkem 335 žáků středních škol (převážná většina) a studentů vyšších odborných škol. Domov je úspěšný v naplnění své lůžkové kapacity, poptávka po ubytování opakovaně převyšuje jeho nejvyšší povolený počet lůžek. Žáci a studenti (dále ubytovaní) jsou ubytováni v 3-4lůžkových pokojích, měsíční úplata za lůžko je stanovena ve výši 900 Kč. Pro potřeby ubytovaných, zejména pro jejich volnočasové aktivity slouží v obou pracovištích posilovna, knihovna, keramická dílna, hudební sál a cvičebny. Výchovně vzdělávací činnost je realizována podle školního vzdělávacího programu. Celodenní stravování na obou budovách je zajištěno ve vlastní školní jídelně, která nabízí výběr ze tří jídel.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka domova byla jmenována na vedoucí pracovní místo v roce 2014. V koncepci domova jasně formulovala vize a priority jeho rozvoje včetně reálných podmínek a strategií pro jejich dosažení. Z hospitační činnosti provedené v době inspekční činnosti vyplynulo, že vytyčené cíle, zejména v klíčové výchovně-vzdělávací oblasti, se daří postupně naplňovat. Řízení domova vykazuje vysokou úroveň efektivity jak v organizaci pedagogických procesů, tak v kontrolním systému. Ředitelka domova vhodně delegovala kompetence a odpovědnost na své zástupce na obou pracovištích. Důsledně prováděnou hospitační a kontrolní činností získává vedení domova kvalitní podklady pro pravidelné vyhodnocování všech důležitých oblastí jeho aktivit. V případě zjištění nedostatků přijímá ředitelka domova opatření ke zlepšení stavu, jejichž účinnost následně také vyhodnocuje. Od svého nástupu na vedoucí pracovní místo přijala řadu opatření, která vedla ke zkvalitnění personálních i materiálních podmínek pro ubytování, výchovu i vzdělávání.

Prostřednictvím systematického hodnocení pedagogických pracovníků, do kterého se i oni sami aktivně zapojují formou sebehodnocení, se daří motivovat je k jejich dalšímu profesnímu rozvoji. Ředitelka domova klade velký důraz a zároveň vytváří vhodné podmínky pro jejich další vzdělávání. Pedagogický sbor, přestože je plně kvalifikovaný, si rozšiřuje své profesní portfolio dalším studiem (bakalářské i magisterské). S cílem zkvalitnit průběh poskytované výchovy a vzdělávání ubytovaných bylo jejich další dílčí vzdělávání zaměřeno např. na efektivní komunikaci, aktivizující metody podporující klima v kolektivech, arteterapii, dramaterapii či oblast prevence rizikového chování. Vhodně podporována je také spolupráce a sdílení zkušeností všech pedagogických pracovníků. V rámci hospitací uskutečněných v průběhu inspekční činnosti byl zřejmý profesionální vstřícný přístup vychovatelů k ubytovaným založený na jejich vzájemném respektu.

Domov uplatňuje rovný přístup všech ubytovaných k výchovně vzdělávací činnosti, pedagogičtí pracovníci vytvářejí dostatek příležitostí k aktivnímu zapojení každého jedince do kolektivu podle jeho individuálních předpokladů. Také podmínky pro přijímání ubytovaných jsou formou transparentních kritérií spravedlivě nastavené pro případy, kdy poptávka po ubytování překročí možnosti ubytovací kapacity domova.

Dostatečnou pozornost věnuje vedení domova zajištění bezpečného prostředí pro ubytované. Dobře se vypořádalo zejména s členitostí obou památkově chráněných budov domova, jejichž prostory vhodně bezpečnostně zajistilo. Svědčí o tom mimo jiné malý výskyt spíše

drobných úrazů. Materiální podmínky pro ubytování i výchovu a vzdělávání vedení domova trvale sleduje a vyhodnocuje. Postupně se daří je průběžně zkvalitňovat. V posledním období byla realizována řada na sebe navazujících rekonstrukcí a stavebních úprav, průběžně je modernizováno vybavení pokojů i dalších prostor s pozitivním dopadem na studijní přípravu ubytovaných i jejich zájmovou činnost. Optimální, vzhledem k počtu ubytovaných, však nejsou omezené prostorové podmínky pro jejich relaxaci. Ubytování mají zabezpečenu stravu, která je pestrá, chutná s dodatečným množstvím ovoce a zeleniny. Finanční prostředky domov efektivně využívá k naplňování své koncepce a realizaci školního vzdělávacího programu.

Důležitým partnerem domova je jeho samosprávný orgán ubytovaných Domovní rada. Ubytování se prostřednictvím zvolených zástupců podílí na tvorbě pravidel, pravidelně se vyjadřují k chodu domova a projednávají své podněty a připomínky, na které vedení domova adekvátně reaguje. Přínosná je také součinnost Spolků přátel Masarykova studentského domova v Brně (založené pro každou budovu), které finančně podporují jeho činnost. Hledání dalších možností využití partnerství pro zkvalitnění vlastní činnosti se v současnosti neprojevuje jako oblast aktivního zájmu vedení domova. Navazování spolupráce se sociálními partnery je realizováno např. v rámci zájmové činnosti ubytovaných (kulturní vystoupení ubytovaných pro klienty domova pro seniory), ale je méně četné. Domov cíleně další relevantní partnery (např. další domovy mládeže, školy, profesní partnery, městkou část, v které domov sídlí apod.) neoslovuje. Zapojení ubytovaných do širší spolupráce mimo domov není podporováno v dostatečné míře.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výchovně vzdělávací činnost v domově koresponduje s jeho koncepcí a školním vzdělávacím programem. Je zaměřena především na zájmovou činnost ubytovaných s cílem smysluplného využití jejich volného času, posilování zdravého životního stylu a podporu sebevzdělávání. Zájmové vzdělávání je realizováno formou pestrých volnočasových aktivit ubytovaných, které vhodně rozvíjejí jejich klíčové kompetence a zároveň zohledňují jejich zájem a individuální schopnosti. Kromě pravidelné zájmové činnosti, jako jsou např. práce v keramické dílně, taneční, divadelní, hudební kroužek nebo cvičení jógy či sportovní hry, nabízí domov širokou škálu dalších možností pro trávení volného času. Časté jsou společné návštěvy různých kulturních představení nebo sportovních akcí (bruslení, plavání, bowling). Ubytování podle svých potřeb využívají individuálně ve svém volném čase také např. knihovnu nebo posilovnu a zapojují se do příležitostných rukodělných prací (pečení perníčků, zdobení velikonočních vajíček apod.). V rámci naplňování Minimálního preventivního programu domova jsou pro ubytované organizovány pravidelně preventivní aktivity např. přednášky a besedy s aktuální tematikou. Nezanedbatelná je také jejich každoroční účast na charitativních projektech, např. Bílá pastelka. Pro úspěšnou adaptaci a vzájemné poznávání nově ubytovaných jsou vhodně zařazovány společné procházky a exkurze v městě Brně. Domov vhodně podporuje sociální kompetence a sounáležitost ubytovaných s komunitou domova pořádáním společenských akcí k různým příležitostem (Mikulášský či Velikonoční koncert), do jejichž přípravy ubytované aktivně zapojuje.

Domov výrazně podporuje úspěšnost ubytovaných v jejich studiu a poskytuje vhodné podmínky pro jejich pravidelnou přípravu na vyučování. S ohledem na individuální potřeby významné části nadaných ubytovaných, studujících obory středního vzdělání s uměleckým zaměřením, přizpůsobil domov vhodně prostorové podmínky pro jejich specifické nároky na studijní přípravu (několik hudebních cvičeben v každé z obou budov domova). Vychází vstřícně také jejich potřebám odlišné organizace času. Vychovatelé sledují školní vzdělávací

pokrok každého ubytovaného a v případě rizika školního neúspěchu jim věnují přiměřenou pozornost. Vytváří pozitivní podnětné klima pro jejich studijní přípravu, vhodně je motivují k pravidelnému sebevzdělávání a poskytují jim účinnou metodickou pomoc. Přínosné je zejména realizované individuální doučování, např. českého jazyka, cizích jazyků nebo hry na klavír.

V hospitovaných činnostech v keramických dílnách i divadelním kroužku (představení) byla vhodně podporována kreativita a osobnostní rozvoj ubytovaných. Vychovatelé vytvořili tvůrčí atmosféru a promyšleně strukturovali průběh činností tak, aby zájem přítomných byl co největší. V jejich přístupu k předávaným dovednostem se projevovalo osobní nadšení a empatie, které se přenášelo na jednotlivé účastníky. Ti při těchto činnostech dobře rozvíjeli zejména pracovní, sociální a komunikační kompetence. Divadelní představení bylo vedené alternativní formou, vychovatel pouze usměřňoval a nastiňoval směr představení, ale aktivní byli zejména jeho svěřenci. Ve sledovaném doučování anglického a ruského jazyka byl přínosný individuální přístup k ubytovaným, kteří si prohlubovali a doplňovali znalosti podle svých potřeb. Pedagogům se dařilo účastníky motivovat k překonávání obtíží a obav z mluveného projevu v cizím jazyce a poskytovat jim kvalitní zpětnou vazbu k jejich práci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Domov získává informace nejen o studijních výsledcích ubytovaných, ale průběžně vyhodnocuje i míru jejich zapojení do zájmové činnosti. Pedagogická rada, která se pravidelně schází, sleduje, analyzuje a vyhodnocuje výsledky výchovy a vzdělávání ubytovaných. Přijímá vhodná opatření k jejich zlepšení a v případě potřeby (např. při zjištěném záškoláctví) spolupracuje také se školami, v kterých se ubytovaní vzdělávají. Významnou funkci ve výchovné činnosti domova plní pravidelné schůzky výchovných skupin. Kromě organizačních záležitostí se v jejich průběhu věnují vychovatelé vyhodnocování všech činností ubytovaných a jejich výsledků výchovy a vzdělávání. Tímto způsobem vytváří také prostor pro posilování vzájemných pozitivních vztahů. Důraz je kladen na vzájemný respekt a podporu zdravého sebevědomí. Domov motivuje ubytované k dosahování úspěšnosti ve vzdělávání, např. udělováním pochval či drobných věcných odměn za jejich dobrý školní prospěch či aktivní přístup k činnostem domova.

Domov má nastavený účinný systém prevence rizikového chování. Funkčnost působení v této oblasti dokládá nízký výskyt projevů rizikového chování ubytovaných. Vychovatelé sledují chování ubytovaných a dodržování pravidel nastavených vnitřním řádem. Pokud ojediněle dojde k závažnějšímu problému, řeší ho domov důsledně podle schváleného krizového plánu. Vychovatelé i vedení domova okamžitě řeší nastalé situace zejména komunikací s ubytovanými i jejich zákonnými zástupci, ředitelka domova uděluje výchovná opatření, v případě hrubého porušení vnitřního řádu mimořádně využívá i vyloučení ubytovaného.

Zákonní zástupci nezletilých ubytovaných získávají potřebné informace na schůzce před začátkem školního roku a v jeho průběhu také individuálně. Také kvalitní webové stránky domova poskytují všem dostatek aktuálních informací o jeho činnosti a výsledcích výchovy a vzdělávání ubytovaných.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- V roce 2014 došlo k personálním změnám ve vedení domova mládeže a v roce 2015 se změnil jeho název.

Silné stránky

- Efektivní pedagogické vedení domova mládeže má pozitivní dopad na kvalitu ubytování, výchovy a vzdělávání.
- Vychovatelé k naplnění stanovených výchovně-vzdělávacích cílů účelně využívají pestré formy a metody práce.
- Aktivity nabízené ubytovaným zohledňují jejich zájmy a zároveň vhodně posilují jejich klíčové kompetence, osobnostní rozvoj a sebevědomí.
- Domov mládeže vytváří vhodné podmínky pro zvyšování úspěšnosti ubytovaných v jejich vzdělávání, a to v případě žáků a studentů nadaných i těch s rizikem školní neúspěšnosti.

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

- Domov mládeže aktivně nevyhledává možnosti spolupráce s vhodnými partnery, která by vedla k dalšímu zkvalitňování výchovně-vzdělávací činnosti.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Aktivně hledat a oslovovat relevantní partnery, jejichž spolupráce by umožnila domovu mládeže další rozvoj. Podporovat sounáležitost domova s městskou částí, ve které sídlí, např. organizací společných akcí s aktivním zapojením ubytovaných. Hledat možnosti spolupráce s dalšími domovy mládeže, středisky volného času či školami, např. formou společné projektové činnosti. V rámci reálných možností vytvořit vychovatelům podmínky pro sdílení a výměnu pedagogických zkušeností s dalšími domovy mládeže.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j. 20/59 ze dne 30. dubna 2015 účinná od 1. července 2015 včetně pěti dodatků
2. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy udělilo čestný název „Masarykův domov mládeže a Školní jídelna Brno, příspěvková organizace“ pod č.j. MSMT – 3880/2015-1 dne 16. února 2015
3. Jmenovací dekret na pracovní místo ředitelky č. j. JMK 80226/2014 ze dne 28. července 2014 s účinností od 1. září 2014
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení - druh školy: Domov mládeže IZO: 000 567 370, Školní jídelna IZO: 103 167 854, tisk ze dne 25. března 2019

5. Z 19-01 Výkaz o školském ubytovacím zařízení podle stavu k podle stavu k 31. 10. 2018 ze dne 9. listopadu 2018 – Gorkého
6. Z 19-01 Výkaz o školském ubytovacím zařízení podle stavu k podle stavu k 31. 10. 2018 ze dne 9. listopadu 2018 – Cihlářská
7. Školní matrika v elektronické podobě
8. Z 17-01 Výkaz o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2018 ze dne 13. listopadu 2018 – Cihlářská
9. Z 17-01 Výkaz o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2018 ze dne 13. listopadu 2018 – Gorkého
10. Školní vzdělávací program Masarykova domova mládeže 1.9 2018
11. Vnitřní řád účinný od 25. května 2018 včetně přílohy
12. Koncepce a rozvoj Masarykova domova mládeže účinná od 1. září 2018
13. Plán činnosti Masarykova domova mládeže a Školní jídelny Brno, příspěvkové organizace na školní rok 2018/2019 ze dne 1. září 2018
14. Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2019
15. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2018/2019
16. Organizační směrnice k umístování žáků a studentů v domově mládeže s účinností od 1. ledna 2017
17. Osobní spisy žáků a studentů vedené ve školním roce 2018/2019 – vzorek
18. Deníky výchovných skupin vedené ve školním roce 2018/2019
19. Záznamy o práci v zájmovém útvaru vedené ve školním roce 2018/2019
20. Denní záznamy vedené ve školním roce 2018/2019
21. Plány výchovné činnosti výchovných skupin a měsíční plány pro školní rok 2018/2019
22. Evidence vycházek, večerní kontroly vedené ve školním roce 2018/2019
23. Zápisy z hospitační činnosti vedené ve školním roce 2018/2019
24. Záznamy kontrolní činnosti vedené ve školním roce 2018/2019
25. Hodnocení výchovně vzdělávací činnosti za 1. pololetí školního roku 2018/2019 (celkové a za jednotlivé výchovné skupiny)
26. Výchovná opatření v domově mládeže účinná od 1. září 2017
27. Směrnice ředitelky domova mládeže k vytváření hodnocení a sebehodnocení pedagogických pracovníků účinná od 1. ledna 2019
28. Pravidelné seznámení se směrnicemi – podpisový arch zaměstnanců ze dne 18. února 2019
29. Minimální preventivní program 8. 9. 2018
30. Krizový plán domova mládeže 8. 9. 2018
31. Metodika řešení šikany 8. 9. 2018
32. Akce domova mládeže pro školní rok 2018/2019
33. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 8. 9. 2018
34. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání) vedená ve školním roce 2018/2019
35. Dokumentace k ekonomickému hodnocení domova
36. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví ubytovaných

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Alena Svobodová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Alena Svobodová v. r.

PhDr. Jiří Wasserburger, školní inspektor

PhDr. Jiří Wasserburger v. r.

Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Haláková v. r.

Ing. Jiří Koc, kontrolní pracovník

Ing. Jiří Koc v. r.

Bc. Olga Karmazínová, kontrolní pracovnice

Bc. Olga Karmazínová v. r.

V Brně dne 19. dubna 2019

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Eva Svobodová, MBA, LL.M., ředitelka školy

*PhDr. Eva Svobodová, MBA,
LL.M v. r.*

V Brně dne 29. dubna 2019